

Қатарлас ескертулер — бесінші саны

Яһуда руынан шыққан Арыстанның ашылуы: Ұлы тартыстың соңғы көріністерін түсіну

Jeff Pippenger
2023-08-08

Біз әлі де қарастырып отырған, Аян кітабының оныншы тарауында төмен түсетін періште ретінде Мәсіхке түсініктеме беретін осы үзіндіде құдіретті періште ретіндегі Мәсіх «Шайтанмен болатын ұлы күрестің соңғы көріністерінде Оның атқарып жатқан рөлін» бейнелейді. Мәсіхтің оң аяғын теңізге, ал сол аяғын құрлыққа қойған кезде алған «ұстанымы» Оның «бүкіл жер бетіндегі жоғарғы күш-қуаты мен билігін» білдіреді. Мәсіх «қатты дауыспен» шақырғанда, Ол «арыстан ақырғандай» «айқай салды».

Мәсіх Өзінің құдіреттілігін «ұлы тартыстың қорытынды көріністерінде» танытады, ал Мәсіх Өзінің құдіреттілігін танытқанда, Ол мұны Яһуда руының Арыстаны ретінде жүзеге асырады.

«Құтқарушы Жоханға “Яһуда руынан шыққан Арыстан” және “бауыздалып өлтірілгендей болған Тоқты” деген нышандар арқылы көрсетіледі». Аян 5:5, 6. Бұл нышандар бәріне құдіреті жететін күш пен өзін құрбан ететін сүйіспеншіліктің бірлігін бейнелейді. Өз рақымын қабылдамайтындар үшін соншалықты үрейлі Яһуда Арыстаны мойынсұнғыш әрі адал жандар үшін Құдайдың Тоқтысы болады». Елшілердің істері, 589.

Мәсіхтің Яһуда руының Арыстаны ретінде көрінуі Оның, Өзінің құдайлық мерзіміне сай, Киелі кітаптағы пайғамбарлықты әрі мөрлеу, әрі мөрін ашу ісін ерекше атап көрсетеді. Адамзатқа берілген сынақ мерзімі аяқталар сәттің дәл алдында, «уақыт жақын» болған кезде, «жақында болуға тиісті нәрселерді» айқындайтын Киелі кітаптың ерекше бір ақиқатының мөрі ашылатын болады.

Иса Мәсіхтің аяны: Құдай оны Өзіне Өз құлдарына жуық арада болуға тиіс нәрселерді көрсету үшін берді; әрі Ол мұны Өз періштесі арқылы жіберіп, Өзінің құлы Жоханға білдірді. Ол Құдай сөзін де, Иса Мәсіхтің куәлігін де, сондай-ақ өзі көргеннің бәрін де куәландырды. Осы пайғамбарлықтың сөздерін оқитын да, еститін де, онда жазылғандарды сақтайтындар да бақытты, өйткені уақыт жақын. Аян 1:1–3

«Жақын тұрған» «уақыт» шын мәнінде тарихта келген кезде, онда «оны оқитындарға, тыңдайтындарға және онда жазылғандарды сақтайтындарға» бата жария етіледі. Бұл ерекше хабар — уақытқа тәуелді хабар, ол тек «уақыт жақын тұрған» кезде ғана танылады. Сонда — дәл сол уақытта, одан бұрын емес — адамдар Аян кітабында «жазылғандарды» оқып, тыңдап, «сақтай» алатын болады. «Уақыт жақын тұрған» кезде, «оны оқитындарға», «тыңдайтындарға» және «онда жазылғандарды сақтайтындарға» жария етілген бата Даниял кітабының «ақыр заман» кезінде ашылуымен параллель.

Ал сен, уа, Даниял, осы сөздерді жауып қой да, кітапты ақырзаман уақытына дейін мөрле: көп адам ары-бері жүгіріп жүрер, әрі білім көбейер. Даниял 12:4.

«Ары-бері» жүгіріп жүрген «көптер» (бұл Құдай Сөзін зерттеуді бейнелейді) мұны Даниялдың «кітабында» бұрын «жабылып» тұрған «сөздер» мөрінен шешілетін «ақыр заманында» істеп жүр. Бірақ Құрама Штаттарда жексенбілік заңнан кейін-ақ ары-бері жүгіретін бикештердің тағы бір тобы бар.

Міне, күндер келе жатыр, — дейді Жаратушы Ие, — Мен осы жерге ашаршылық жіберемін: нанның аштығын емес, судың шөлін емес, Жаратқан Иенің сөздерін естудің аштығын. Олар теңізден теңізге дейін, солтүстіктен шығысқа дейін сенделіп жүріп, Жаратқан Иенің сөзін іздеп ары-бері жүгіретін болады, бірақ таба алмайды. Сол күні сұлу қыздар мен жас жігіттер шөлден талып қалады. Самарияның күнәсімен ант етіп: «Уа, Дан, сенің құдайың тірі!» және: «Беэр-Шебаның жолы тірі!» — дейтіндердің өздері де құлап, енді қайтып тұрмайды. Амос 8:11–14.

Самарияның күнәсі — Ахаб пен Изэбел арқылы бейнеленген күнә; мұнда Ахаб Америка Құрама Штаттарын, ал Изэбел католик шіркеуін білдіреді. Изэбел, Ахаб және Ілиясқа қарсы Кармил тауындағы беттесуде болған жалған пайғамбарлар жексенбілік заңды бейнелейді. Сол беттесуде арам пайғамбарлардың екі тобы болды: Бағалдың пайғамбарлары және тоғайлардың абыздары. Бағал табынған тәңірлердің бірі еді; ал тоғайларда табынған екіншісі Аштарт болатын. Бағал ер тәңір, ал Аштарт әйел тәңір еді. Осылайша, ер тәңір мемлекетті, ал әйел тәңір шіркеуді білдіреді.

Данға орнатылған тәңірді Самарияның алғашқы патшасы Еробоғам орнатты; ол Бетелде де, Данда да алтын бұзау тұрғызды. Бетел — Құдайдың үйі, ал Дан — сот дегенді білдіреді; екеуі бірігіп, жексенбіні ұстануды мәжбүрлеп енгізудің алдында Құрама Штаттарда жүзеге асатын шіркеу мен мемлекеттің бірігуін бейнелейді. Сол екі алтын бұзау Харонның алтын бұзауы арқылы бейнеленген еді.

Бұзау — аң, ал алтын мүсін — бейне; сондықтан Харонның алтын бұзауы, сондай-ақ Еробоғамның екі алтын бұзауы да Америка Құрама Штаттарында жексенбілік заңның күштеп орындалуының дәл алдында жүзеге асатын шіркеу мен мемлекеттің одағын бейнелейді. Еробоғамға қатысты алғанда, екі қала Аян кітабында аңның бейнесі деп айқындалатын шіркеу мен мемлекеттің одағының рәмізіне екінші куәлік береді.

Беэр-Шеваның жолы Ыбырайымның келісімін бейнелейді. «Беэр-Шева» атауы алғаш рет Жаратылыс кітабының жиырма бірінші тарауында аталады; бұл — елші Пауыл өз заманында құтқарылу үшін рәсімдік заңдарды және сүндеттелуді сақтап қалу қажет деп ұсынып жүргендерге қарсы қолданған үзінді. Пауыл Беэр-Шева туралы алғашқы ескертпе орналасқан осы үзіндіні қолданады. Ол сол тарихи оқиғаны бір әңгіме шеңберінде екі түрлі әрі бір-біріне қарама-қарсы келісімді қарастыру үшін пайдаланады. Пауыл күң әйелдің ұлы Ысмайылды адам күшіне негізделген келісімнің бейнесі ретінде қолданады да, оны Құдайдың күшіне негізделген келісімді бейнелеу үшін қолданған Ысқақпен қарсы қояды. Киелі Жазбаның осы үзіндісінде Беэр-Шева алғаш рет аталады, ал кейінірек тарихта Пауыл

сол тарихи оқиғаны өз жеке өміріндегі, Киелі кітап тарихында бейнеленіп көрсетілген жағдайды сипаттау үшін қолданады. Пауыл Киелі кітап тарихы қайталаанады деп сенді және соны үйретті.

Пауыл Жаратылыс кітабының жиырма бірінші тарауындағы осы үзіндіні бір-біріне қарама-қарсы екі келісімді көрсету үшін қолданғанымен, бұл үзіндіде Құдайдың Ыбырайыммен жасаған екі келісімі бар, бірақ олар Пауыл осы хикаядан шығарып алған екі келісім емес. Осы үзіндіде Құдай Ысқақ арқылы Ыбырайымды көптеген халықтардың атасы етемін деген Өз уәдесін қайтадан орындауға уәде берді, сондай-ақ Ысмайылды да ұлы бір халықтың атасы ететінін уәде етті. Киелі Жазбаның бір үзіндісі, төрт келісімге сілтеме жасалған, әрі бұл — Беэр-Шебаның Киелі Жазбаларда алғаш рет аталу орны.

Сондықтан ол Ыбырайымға былай деді: «Осы күнді және оның ұлын қуып жібер; өйткені осы күннің ұлы менің ұлыммен, яғни Ысқақпен, бірге мұрагер болмайды». Бұл іс Ыбырайымның өз ұлына байланысты көз алдында өте ауыр болды. Бірақ Құдай Ыбырайымға былай деді: «Балаға және күңіңе бола мұны көзіңе ауыр көрме; Сара саған не айтса да, оның сөзін тыңда; өйткені сенің ұрпағың Ысқақ арқылы аталатын болады. Ал күннің ұлынан да бір халық жаратып шығарамын, себебі ол сенің ұрпағың». Сонда Ыбырайым таңертең ерте тұрып, нан мен бір торсық су алды да, оларды Ажарға беріп, иығына артты, әрі баланы қоса беріп, оны шығарып жіберді. Ол кетіп, Беэр-Шеба шөлінде қаңғып жүрді. Жаратылыс 21:10–14.

Беэр-Шеба Ыбырайымның келісімін білдіреді. Сол тараудың өзінде Ыбырайым Әбімәлікпен де келісім жасасты.

Сол уақытта Әбімәлік пен оның әскерінің бас қолбасшысы Пихол Ыбырайымға тіл қатып былай деді: «Сен не істесең де, Құдай сенімен бірге. Ендеше енді осы жерде Құдай алдында маған, менің ұлыма және ұлымның ұлына жалғандық жасамайтынына ант бер; бірақ мен саған көрсеткен ізгілігіме сай, сен де маған және өзің жатжерлік болып тұрған осы елге солай істерсің». Сонда Ыбырайым: «Ант етемін»,— деді.

Сонда Ыбырайым Әбумәлікке оның құлдары күшпен тартып алған су құдығы үшін наразылық білдірді. Ал Әбумәлік: «Мұны кім істегенін білмеймін; сен де маған айтпадың, мен де бұл туралы бүгінге дейін естіген емеспін»,— деді.

Сонда Ыбырайым қойлар мен өгіздерді алып, оларды Абимелекке берді; екеуі де келісім жасасты. Ыбырайым отардан жеті ұрғашы тоқтыны бөлек қойды. Сонда Абимелек Ыбырайымға: «Өзің бөлек қойған осы жеті ұрғашы тоқты нені білдіреді?» — деді.

Сонда ол: «Менің қолымнан осы жеті саулық тоқтыны қабыл ал, олар менің осы құдықты қазғаныма куәлік болсын»,— деді. Сондықтан ол жер Беэр-Шеба деп аталды, өйткені екеуі де сол жерде ант ішті. Осылайша олар Беэр-Шебада келісім жасасты; содан кейін Әбімәлік те, оның қолының бас қолбасшысы Фихол да орнынан тұрып, філістірлер еліне қайтып кетті. Ал Ыбырайым Беэр-Шебада тоғай отырғызып, сол жерде мәңгілік Құдай — Жаратқан Иенің атын шақырды.

Ибраһим фiлiстiрлердiң жерiнде көп күндер бойы қоныстанып тұрды. Жаратылыс 21:22–34.

Беер-Шеба — Құдайдың Ыбырайыммен жасаған келісімінің рәмізі. Киелі кітапта Беер-Шебаны Ыбырайымның келісімімен байланыстыратын келісімге қатысты бірнеше тарихи оқиға белгіленген. “Беер” — құдық, ал “шеба” — “жеті” дегенді білдіреді. “Шеба” — Уильям Миллер Леуіліктер 26-тағы екі мың бес жүз жиырма жыл туралы пайғамбарлықты білдіреді деп дұрыс түсінген, “жеті рет” деп аударылатын сол еврей сөзі. Бұл оның ашқан ең алғашқы “уақыт пайғамбарлығы” болды, әрі 1863 жылы шетке ысырып тасталған алғашқы іргелі ақиқат та сол еді. “Шеба” сөзі төрт түрлі аятта “жеті рет” деп аударылған үзіндіде, “жеті рет” арқылы бейнеленген Құдайдың жазасы “Менің келісімімнің дауы” деп аталады.

Сонда Мен де сендерге қарсы жүріп, күнәларың үшін сендерді тағы да жеті есе жазалаймын. Сондай-ақ Мен сендердің үстіңе келісімім үшін кек алатын семсер жіберемін; ал сендер қалаларыңның ішіне жиналған кезде, араларыңа індет жіберемін; сонда сендер жаудың қолына тапсырылатын боласыңдар. Леуіліктер 26:24, 25.

Леуіліктер кітабының жиырма алтыншы тарауында Құдайдың келісімінің «дауы» ретінде берілген әрі «жеті рет» деп аударылған сөз, сондай-ақ Беэр-Шеба атауындағы «sheba» сөзі, Даниял кітабында да екі рет аударылған: бір жерде Мұсаның заңында жазылған «ант» деп, ал бір жерде «қарғыс» деп. «Ант» та, «қарғыс» та «sheba» сөзінен аударылған, өйткені ол тек «жеті» дегенді ғана білдірмейді, сонымен бірге бұзылған жағдайда «қарғыс» әкелетін келісім немесе «ант» ұғымын да қамтиды.

Иә, бүкіл Исраил Сенің заңыңды бұзды, тіпті Сенің даусыңа құлақ аспау үшін одан теріс айналды; сондықтан Құдайдың қызметшісі Мұсаның заңында жазылған қарғыс пен ант біздің үстімізге төгілді, өйткені біз Оның алдында күнә жасадық. Даниял 9:11.

Беэр-Шебадағы құдық басында ұсынылған жеті тоқтымен бейнеленген «шеба», яғни жеті сөзі келісімді білдіреді. Ал Құдайдың келісімі, яғни Оның анты бойынша, мойынсұнғандар өмір сүреді, ал мойынсұнбағандар өледі.

Беэр-Шеба Ыбырайымның сенімімен бейнеленетін келісімді білдіреді. Сондықтан Амос кітабының сегізінші тарауындағы «сұлу қыздар», сондай-ақ Матайдың жиырма бесінші тарауындағы «ақымақ қыздар», әрі Даниялдың он екінші тарауындағы «зұлымдар» да «Самарияның күнәсімен» ант еткенде, олар Ахауыпен (Біріккен Ұлттар Ұйымымен) азғындық жасаған және аңның мүсініне (Америка Құрама Штаттарына) үстемдік ететін Езабелдің (папалықтың) таңбасына адалдықпен ант етіп тұр.

Сол «сұлу қыздар» «Уа, Дан, сенің құдайың тірі» дегенде, олар екі куәгер (Һарон мен Еробоғам) танытқан бұзаудың алтын мүсініне бас иіп табынуда. Алтын бұзау аңның бейнесін білдіреді, ал ол шіркеу мен мемлекеттің қосылуы болып табылады.

Сол бір қыздар Беэр-Шебаның «жолы тірі» деп мәлімдегенде, «жол» деген сөз «соқпақ», «бағыт» дегенді білдіреді. Бұл — Еремия 6:16-дағы «ежелгі соқпақтардың» «жолдарын» білдіру үшін қолданылған дәл сол сөз. Сол қыздар аңның мүсініне бас иіп, оның билігінің

таңбасын қабылдағандарына қарамастан, өздерін әлі де Ыбырайымның балалары деп айтып тұр. Олар Құдай Сөзінің ішінде «шығыс» пен «солтүстік» арқылы және «теңізден теңізге дейін» бейнеленген хабарды іздеп, әрі-бері абыржып жүгіріп жүр, әрі өздерін әлі де Жетінші күн адвентистеріміз деп санайды, бірақ енді тым кеш.

Бірақ шығыстан және солтүстіктен келген хабарлар оны алаңдатады; сондықтан ол көптерді құртып, мүлде жойып жіберу үшін зор қаһармен аттанады. Ол өзінің сарай шатырларын теңіздердің арасына, даңқты қасиетті тауда тігеді; бірақ ол өз ақырына жетеді, әрі оған ешкім көмек бермейді. Даниял 11:44, 45.

Сол бойжеткендер алдыңғы осы екі аяттың хабарын іздеуде. Соңғы ескерту хабары, яғни ақыр заманда, 1989 жылы, Даниялдың он бірінші тарауының қыркыншы аятында суреттелгендей, бұрынғы Кеңес Одағын бейнелейтін «елдер» папалық пен Америка Құрама Штаттары тарапынан swept away болған кезде ашылған хабар, папалықтың соңғы өрлеуі мен құлауын айқындайды. Осы екі аятта шығыс пен солтүстік арқылы бейнеленген бір хабар солтүстіктің патшасын (папаны) қаһарландырады да, соңғы қудалау басталады; ол қырық бесінші аятта, папалық «шатырларды» тіккен кезде аяқталады; бұл сөз мағынасы «шатыр» дегенді білдіретін еврей сөзінен шыққан (шатыр — қауымның нышаны), бірақ бұл оның «сарайының» «шатыры», ал «сарай» мемлекетті бейнелейді. Қауым мен мемлекеттің қосылысын білдіретін сол шатырды, немесе Жохан Аянда оны қалай атаса, аңның бейнесін, ол «теңіздердің арасына», көпше түрде, орналастырады. Көркем бойжеткендер Даниялдың он бірінші тарауының қырық төртінші және қырық бесінші аяттарында бейнеленген соңғы ескерту хабарын іздеуде, ал дәл келесі аятта Михаил тұрады да, сынақ мерзімі жабылады. Сол кезде Амос 8:14-те көркем бойжеткендердің «құлап, енді ешқашан қайта тұрмайтыны» айтылады.

Әсем қыздар нақ сол сәтте жетінші күнгі адвентистерміз деп мәлімдей отырып, айуанның мүсініне тағзым еткен кезде, Жохан оларды өздерін яһудиміз деп айтатын, бірақ шын мәнінде ондай емес яһудилер ретінде бейнелейді. Олар өздерін Ыбырайымның балаларымыз деп мәлімдейді, бірақ олар өтірік айтады.

Міне, мен өздерін яһудиміз деп айтатын, бірақ олай емес, қайта өтірік айтатын шайтан мәжілісіндегілерден кейбіреулерін сенің алдыңа келтіріп, аяқтарыңның алдында бас идіртіп, сені сүйгенімнің шын екенін білдіремін. Аян 3:9.

Олар папалықтың таңбасын қабылдады, сөйтіп оның мінез-құлқын да қабылдады. Олар өздерін яһудилерміз деп жариялайды, немесе сенбіні сақтайтын адвентистерміз деп жариялайды, бірақ сонда олар, өзге нәрселермен қатар, «Құдайдың ғибадатханасында» отыратын папаның мінез-құлқына ие болады. Олар өздерін адвентистерміз деп жариялайды, немесе адвентистік ғибадатханадағылармыз деп жариялайды, бірақ папаның мәсіхші болмағаны сияқты, олар да адвентист емес.

«Жаратқан Иенің сөзін» іздеп «әрі-бері жүгіріп жүргендер» Даниял кітабында аталған «даналар» емес, бірақ олар «қыздар» ретінде сипатталады. Аяттарда қаңғып жүрген, ашығып, шөлден өліп бара жатқандардың «Жаратқан Иенің сөздерін» «түсінбейтіні» айқын,

өйткені сол аяттардың өзінде олар дәл соны іздеп жүр. Сынақ мерзімі аяқталар қарсаңында ашылатын Жаратқан Иенің Сөзі — Иса Мәсіхтің Аяны, ал ақымақ, зұлым немесе «сұлу қыздар» — Даниял кітабынан келген білімнің артуын түсінбегендер. Матай үйреткендей, олардың тойға дейін ілесіп баруы үшін қажетті майы болған жоқ.

Сол «ашаршылық» — сынақ мерзімінің жабылуы. Өлеңдерде нанды (Құдай Сөзін) және суды (Киелі Рухты) іздеп жүрген Амостың «қыздары» — Даниялдың «түсінбейтін» «зұлымдары». Олар — Матайдағы Киелі Рухты іздеп жүрген ақымақ қыздар; осының өзі үш куәлік арқылы некеге дайындалу мүмкіндігінің өтіп кеткенін және тойға баруға киімдерінің жоқ екенін ұққан жандарды айқындайды, өйткені олар қазір мөрі ашылып жатқан ерекше хабарды «естуден» бас тартты. Ерекше хабардың мөрі ашылған уақыттан бастап сынақ мерзімі жабылғанға дейін — құтқарылу үшін соңғы шақыру уақыты. Ол уақытқа дайындықсыз келу — «Тым кеш!» деген сөздерді естуге өзінді әзірлеу.

«Зұлымдықта, алдау мен адасуда, өлімнің дәл көлеңкесінде жатқан бір дүние бар, — ұйқыда, ұйқыда. Оларды ояту үшін жаны күйзеліп, рухани толғақ кешіп жүргендер кімдер? Оларға қандай дауыс жете алады? Менің ойым болашаққа ауды, сол кезде белгі беріледі: “Міне, Күйеу жігіт келеді; Оны қарсы алуға шығындар”. Бірақ кейбіреулер шамдарын толықтыру үшін қажет майды алуды кешеуілдеткен болады, сонда олар тым кеш қалып, маймен бейнеленген мінездің біреуден біреуге берілмейтінін аңғарады». Review and Herald, February 11, 1896.

Он қыз туралы астарлы әңгімемен бейнеленген пайғамбарлық желіде май мінез-құлықты білдіреді, бірақ «алтын май» мен «қасиетті май» да «Құдай Рухының» хабарларын білдіреді.

«Бүкіл жердің Иесінің қасында тұрған майланғандар» бір кезде жапқыш керуб ретінде Шайтанға берілген орынды иеленеді. Өзінің тағының айналасындағы киелі жаратылыстар арқылы Жаратқан Ие жер тұрғындарымен үздіксіз байланыс жасап тұрады. Алтын май Құдай сенушілердің шамдарын жыпылықтап сөніп қалмасын деп, оларды үздіксіз толықтырып тұратын рақымды білдіреді. Егер осы киелі май көктен Құдай Рухының хабарлары арқылы құйылып тұрмаған болса, зұлымдық күштері адамдарды толық билеп алар еді.

«Құдай бізге жіберетін хабарларын қабылдамайтын кезімізде Оның абыройы төгіледі. Осылайша біз Ол жанымызға құйып, қараңғылықтағыларға жеткізілсін деген алтын майдан бас тартамыз. “Міне, күйеу жігіт келе жатыр; оны қарсы алуға шығындар”,— деген шақыру келген кезде, қасиетті майды қабылдамаған, жүректерінде Мәсіхтің рақымын қастерлемегендер, ақылсыз қыздар сияқты, өздерінің Иелерін қарсы алуға дайын емес екендерін көреді. Олар майды өздігінен алуға күш-қуаты жоқ, және олардың өмірлері күйрейді. Бірақ егер Құдайдың Киелі Рухы сұралса, егер біз Мұса сияқты: “Даңқынды маған көрсетші”,— деп жалбарынсақ, онда Құдайдың сүйіспеншілігі жүректерімізге құйылады. Алтын түтіктер арқылы алтын май бізге жеткізіледі. “Әскермен де емес, күшпен де емес, Менің Рухыммен, — дейді Әлемнің Иесі Жаратқан Ие”. Әділдік Күнінің жарқын сәулелерін қабылдау арқылы Құдайдың балалары дүниеде шырақтар сияқты жарқырайды». Review and Herald, July 20, 1897.

Амос кітабында «әрі-бері жүгіріп жүргендер» «уақыт жақын» болғанда мөрі ашылатын Аян кітабындағы ерекше хабарды «түсіну» жөніндегі өз жауапкершілігін қабылдамайтын Жетінші күн адвентистері тобының кім екенін айқындайтын куәлікке қосымша айғақ береді.

«Біз қазір аса қауіпті заманда өмір сүріп жатырмыз, әрі Мәсіхтің келуіне дайындық іздеуде ешқайсымыз да баяулық танытпауымыз керек. Ешкім де ақылсыз қыздардың үлгісіне еріп, сол уақытта тұра алатындай мінез дайындығына дағдарыс келмей тұрып ие болуды күту қауіпсіз болады деп ойламасын. Қонақтар шақырылып, тексерілетін кезде Мәсіхтің әділдігін іздеуге тым кеш болады. Қазір Мәсіхтің әділдігін, яғни Тоқтының неке тойына кіруге лайық ететін үйлену киімін, киетін уақыт. Мысалда ақылсыз қыздар май сұрап жалынған, бірақ өтініштері бойынша оны ала алмаған ретінде бейнеленеді. Бұл дағдарыс уақытында тұра алатындай мінез қалыптастыру арқылы өздерін дайындамағандарды білдіреді. Бұл олардың көршілеріне барып: «Маған өз мінездеріңді беріңдер, әйтпесе мен құримын», — дейтіндеріне ұқсайды. Даналар өз майларын ақылсыз қыздардың жылтылдаған шамдарына бере алмады. Мінез басқаға берілмейді. Оны сатып алуға да, сатуға да болмайды; оны иелену керек. Жаратқан Ие әрбір адамға сынақ мерзімінің сағаттары барысында әділ мінезге ие болуға мүмкіндік берді; бірақ Ол бір адамның ауыр тәжірибелерден өту, Ұлы Ұстаздан сабақ алу арқылы қалыптастырған мінезін, сөйтіп сынақ астында төзімділік танытып, мүмкін еместік тауларын қозғалта алатындай сенім көрсетуі үшін, басқа біреуге бере алатындай жол қарастырған жоқ. Сүйіспеншіліктің хош иісін басқаға беру, басқаға ілтипаттылықты, көрегендікті және табандылықты дарыту мүмкін емес. Бір адам жүрегінің басқа бір жүрекке Құдайға және адамзатқа деген сүйіспеншілікті құюы мүмкін емес.»

«Бірақ күн келе жатыр, әрі ол бізге таяп қалды: сол кезде мінездің әрбір қыры айрықша азғыру арқылы әшкереленетін болады. Принципке адал болып қалатындар, соңына дейін сенім танытатындар — сынақ мерзімінің алдыңғы сағаттарында тексеріс пен қасірет астында адал болып дәлелденген және өз мінездерін Мәсіхтің бейнесіне сай қалыптастырғандар болады. Бұл — Мәсіхпен тығыз таныстықты тәрбиелеген, Оның даналығы мен рақымы арқылы тәңірлік болмыстың үлескерлері болғандар. Бірақ бірде-бір адам басқа біреуге жүрек адалдығын да, ақылдың асыл қасиеттерін де бере алмайды, сондай-ақ оның кемшіліктерін моральдық күшпен толтыра алмайды. Біз әрқайсымыз өзгелер үшін көп нәрсе істей аламыз: адамдарға Мәсіхке ұқсас үлгі көрсету арқылы, сөйтіп оларды, сотта тұра алмайтын онсыз әділдік үшін, Мәсіхке баруға ықпал ете аламыз. Адамдар мінез қалыптастырудың осы маңызды мәселесін дұға ете отырып қарастыруы және өз мінездерін тәңірлік үлгіге сай қалыптастыруы тиіс». The Youth's Instructor, January 16, 1896.